

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 249/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Mgr. Radimom Komkom, Advokátska kancelária, Hlavná 27, Prešov, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 11 Co/122/2013-136 z 26. augusta 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. decembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. Mgr. Radimom Komkom, Advokátska kancelária, Hlavná

27, Prešov, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 Co/122/2013-136 z 26. augusta 2014.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«... Sťažovateľ sa svojou žalobou podanou na Okresnom súde Prešov dňa 4.12.2012 domáhal, aby súd uložil žalovanému [REDAKOVANÉ] zaplatiť žalobcovi sumu 2.743,42 Eur s 9% úrokom z omeškania ročne za obdobie od 21.2.2012 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania z dôvodu, že ako právny zástupca žalovaného v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8C 73/2001, poskytol služby právneho zastúpenia, za ktoré mu vystavil v zmysle uzavretej písomnej dohody o poskytnutí právnej pomoci vyúčtovanie odmien a výdavkov za advokátske úkony dňa 6.2.2012 na celkovú sumu 2.743,42 Eur. Vyúčtovanie sa stalo splatným dňa 20.2.2012.

Okresný súd Prešov dňa 20.12.2012 vo veci vydal platobný rozkaz sp. zn. 7Ro 253/2012-7, ktorým uložil žalovanému povinnosť, aby do 15 tich dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil žalobcovi sumu 2.743,42 Eur s 9% úrokom z omeškania ročne z dlžnej sumy od 21.2.2012 do zaplatenia, ako aj nahradil žalovanému trovy konania vo výške 164,50 Eur.

Žalovaný v zákonnej lehote proti platobnému rozkazu podal odpor, v ktorom vzniesol námietku premlčania.

Okresný súd v Prešove po vykonanom dokazovaní, a to najmä výsluchom účastníkov konania, oboznámením plnomocenstva, ako aj zmluvy o poskytnutí právnej pomoci, na pojednávaní konanom dňa 28.6.2013 vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol a zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému na účet jeho právneho zástupcu trovy právneho zastúpenia vo výške 2.176,03 Eur a iné trovy konania vo výške 669,09 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Sťažovateľ podal proti rozsudku súdu I. stupňa Okresného súdu Prešov sp. zn. 8C 11/2013-93 zo dňa 28.6.2013 v zákonnej lehote odvolanie (25.9.2013), o ktorom

odvolací súd, Krajský súd v Prešove bez nariadenia odvolacieho pojednávania rozsudkom sp. zn. 11Co 122/2013-136 zo dňa 26.8.2014 rozhodol tak, že potvrdil rozsudok súdu I. stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby, zmenil rozsudok súdu I. stupňa vo výroku o trovách konania tak, že žalovanému ich náhradu nepriznal a nepriznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 11Co 122/2013-136 zo dňa 26.8.2014 bol doručený právnenému zástupcovi sťažovateľa dňa 7.10.2014.

Krajský súd v Prešove svoj rozsudok sp. zn. 11Co 122/2013-136 zo dňa 26.8.2014, ktorým potvrdil zamietavý rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 8C 11/2013-93 zo dňa 28.6.2013 odôvodnil tým, že sa stotožnil s právnym záverom súdu I. stupňa, osvojil si skutkový stav veci, ktorý mal byť náležité zistený a vyvodil svoj právny záver v tom, že nárok žalobcu je premlčaný.

Mal za nepochybne preukázané, že žalobca poskytol žalovanému právnú službu vo viacerých právnych veciach, ako aj v právnej veci vedenej na Okresnom súde Prešov v konaní pod sp. zn. 8C 73/2001, ktorá bola právoplatne skončená dňa 7.3.2005 a keďže vyúčtovanie odmien a výdavkov zo strany žalobcu bolo žalovanému uskutočnené až dňa 6.2.2012, ktoré sa stalo splatným dňa 20.2.2012, nárok žalobcu je s poukazom na ust. § 101 OZ premlčaný, pretože premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Krajský súd Prešov svoj potvrdzujúci rozsudok ďalej odôvodnil tým, že splatnosť záväzku je určená buď dohodou a vyplýva zo zmluvy, právneho predpisu alebo rozhodnutia splniť svoj záväzok alebo ak nie je takto určená, vyvolá ju veriteľ tým, že dlžníka o plnenie požiada (§ 563 OZ).

Krajský súd Prešov prijal záver, že okamžik splatnosti práva na splnenie, ktorý má rozhodujúci význam pre posúdenie, či a kedy nastáva actio nata pre začiatok behu premlčacej doby alebo pre začiatok omeškania dlžníka, pri akceptácii splatnosti dlhu ponechaného na vôli veriteľa, kedy tento môže dlžníka požiadať o splnenie kedykoľvek (čo bolo predmetom tohto súdneho konania a tvrdením sťažovateľa), v prejednávanej veci by tak podľa názoru Krajského súdu Prešov... „došlo k nepripustnému posunutiu začiatku behu premlčacej doby, prakticky na neobmedzenú dobu“...

Podľa názoru krajského súdu premlčacia doba mala začať plynúť už odo dňa nasledujúceho po tom, že právo na odmenu objektívne vzniklo, pretože týmto dňom mohol advokát svoje právo vykonať a uplatniť ho žalobou na súde.

Ďalej krajský súd dokonca zdôraznil tú okolnosť, že v prípade zreteľného oddalovania výzvy v zmysle § 563 OZ a v závislosti na konkrétnych okolnostiach, môže súd aplikovať ust. § 3 OZ.

S takýmto právnym záverom a rozhodnutím Krajského súdu v Prešove nemožno súhlasiť a treba ho považovať sa svojvoľný, zjavne neodôvodnený, ako aj ústavne nekonformný...»

Sťažovateľ vo veci samej navrhuje, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vydal takéto rozhodnutie:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 11Co 122/2013 zo dňa 26.8.2014 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 11Co 122/2013 zo dňa 26.8.2014 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd Prešov je povinný uhradiť trovy konania [REDAKOVANÉ], ktoré je povinný zaplatiť právnenému zástupcovi sťažovateľa advokátovi JUDr. Mgr. Radimovi Komkovi, Prešov, Hlavná 27 na účet založený v [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] vo výške 284,08 Eur do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 101 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 731 Občianskeho zákonníka pre zánik príkaznej zmluvy sa použijú primerane ustanovenia o zániku plnomocenstva (§ 33b).

Podľa § 33b ods. 1 Občianskeho zákonníka plnomocenstvo zanikne

- a) vykonaním úkonu, na ktorý bolo obmedzené,
- b) ak ho splnomocniteľ odvolal,
- c) ak ho vypovedal splnomocnenec,
- d) ak splnomocnenec zomrie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 11 Co/122/2013-136 z 26. augusta 2014, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8 C/11/2013-93 z 28. júna 2013.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy

takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavíť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie vecí [rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36]. Právo na spravodlivé prejednanie vecí zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp

kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

Z judikatúry ESLP, ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ

rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj EŠLP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázkou, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra EŠLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým namieta, že rozsudok krajského súdu má arbitrárny charakter, je nedostatočne odôvodnený a krajský súd sa nevysporiadal so všetkými argumentmi sťažovateľa. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd nesprávne posúdil otázku začiatku plynutia premlčacej doby. V dôsledku toho malo dôjsť podľa sťažovateľa k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V relevantnej časti odôvodnenia rozsudku č. k. 11 Co/122/2013-136 z 26. augusta 2014 krajský súd uviedol:

„... Nosnou odvolacou námietskou žalobcu je tvrdenie, že jeho nárok nie je premlčaný, že premlčacia lehota začala plynúť až od splatnosti faktúry vystavenej dňa 6.2.2012, splatnej 20.2.2012 na sumu 2.743,42 eur.

Odvolací súd sa však stotožňuje s právnym záverom súdu prvého stupňa. Skutkový stav veci bol náležite zistený a správne bol vyvodený aj právny záver o tom, že nárok žalobcu je premlčaný. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že žalobca poskytol žalovanému právnu službu v právnej veci 28C/97/2005 vedenej na Okresnom súde v Prešove a v právnej veci 8C/73/2001 vedenej na tom istom súde. Z týchto spisov je zrejmé, že vec sp. zn. 8C/73/2001 bola právoplatne skončená 7.3.2005 a vec sp. zn. 28C/97/2005 bola právoplatne skončená 23.1.2006. Nárok žalobcu na zaplatenie odmeny podlieha premlčaniu a podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. V danom prípade vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným išlo o zmluvný vzťah z príkaznej zmluvy podľa § 724 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom podľa § 731 Občianskeho zákonníka pre zánik príkaznej zmluvy sa použijú primerane ustanovenia o zániku plnomocenstva (§ 33b). Podľa tohto ustanovenia, plnomocenstvo zanikne

- a) vykonaním úkonu, na ktorý bolo obmedzené,*
- b) ak ho splnomocniteľ odvolal,*
- c) ak ho vypovedal splnomocnenec,*
- d) ak splnomocnenec zomrie.*

V konkrétnom prípade teda plnomocenstvo zaniklo vykonaním úkonu, na ktorý bolo obmedzené. Žalobcovi nepochybne vzniklo právo na zaplatenie odmeny za poskytnuté právne služby a v danom prípade bolo treba riešiť otázku, kedy toto právo mohlo byť vykonané po prvýkrát. Všeobecne platí, že právo môže byť vykonané po prvýkrát, ako náhle vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu, inými slovami povedané, ako náhle nastane okamžik, kedy je actio nata. Tento okamžik nastáva splatnosťou dlhu, t.j. dňom, kedy mal dlžník povinnosť po prvýkrát splniť dlh. Tento deň je potom začiatkom behu premlčacej doby v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Ak môže veriteľ vyvolať splatnosť dlhu, ak teda môže požiadať dlžníka o splnenie dlhu, potom objektívne posudzované môže svoje právo aj vykonať, teda podať žalobu na súde. Splatnosť záväzku je určená buď dohodou, ktoré je dlžník povinný podľa zmluvy, právneho predpisu alebo rozhodnutia splniť svoj záväzok alebo - ak nie je takto určená, vyvolá ju veriteľ tým, že dlžníka o plnenie požiada (§ 563 Občianskeho zákonníka). Okamžik splatnosti práva na plnenie má rozhodujúci význam najmä pre posúdenie, či a kedy nastáva actio nata pre začiatok behu premlčacej doby alebo pre začiatok omeškania dlžníka. Ak je splatnosť dlhu ponechaná na vôli veriteľa, môže tento dlžníka požiadať o splnenie kedykoľvek. Ak by sa však akceptoval názor o viazanosti začiatku behu premlčacej doby na deň splatnosti dlhu, t.j. až na deň, kedy je prvým dňom po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiada, v konkrétnom prípade, by tak došlo k neprípustnému posunutiu začiatku behu premlčacej doby, prakticky na neobmedzenú dobu. Z tohto dôvodu okolnosť, kedy žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie odmeny a urobil ju tak splatnou, nie je z hľadiska premlčania určujúca. Premlčacia doba totiž začne plynúť už odo dňa nasledujúceho po tom, čo právo na odmenu objektívne vzniklo, pretože týmto dňom mohol advokát svoje právo vykonať a uplatniť ho žalobou na súde. V prípade, že právny vzťah založený zmluvou o poskytnutí právnych služieb zanikol splnením, vzniklo žalobcovi právo na odmenu dňom splnenia. Z tohto dôvodu, ak súd prvého stupňa dôvodil, že právny vzťah žalovaný medzi účastníkmi príkaznou zmluvou zanikol vykonaním všetkej činnosti, u ktorej sa príkazník zaviazal, t. j. zanikol splnením, a to ku dňu nadobudnutia právoplatnosti spomínaných rozhodnutí, t. j. 7.3.2005 vo veci 8C/73/2001 a 23.1.2006 vo veci 28C/97/2005 a tieto dni boli určujúce pre začiatok trojročnej premlčacej doby, je jeho

záver o premlčaní práva na odmenu uplatneného žalobou podanou dňa 4.12.2012 v súlade so zákonom.

Odvolací súd zdôrazňuje tú okolnosť, že v prípade zreteľného oddialovania výzvy v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka a v závislosti na konkrétnych okolnostiach môže súd aplikovať ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práva a povinnosti vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, a teda odmietnuť ochranu výkonu práva veriteľa uplatneného po neodôvodnene dlhej dobe po zániku príkaznej zmluvy.

Odvolací súd rešpektuje pri svojom rozhodnutí Nález Ústavného súdu SR III. ÚS/339/2010 zo dňa 18.1.2011 a závery v ňom vyslovené, avšak so zreteľom na okolnosti tohto prípadu, kedy od zániku príkaznej zmluvy až po výzvu na plnenie uplynula doba, kedy išlo o zreteľné oddialovanie výzvy na plnenie, mal za to, že záver o premlčaní nároku žalobcu je správny.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby...“

Na základe citovaného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými odvolacími námietkami sťažovateľa, s ktorými sa nestotožnil, a preto rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny. Napadnutý rozsudok krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

Sťažovateľ poukazoval v sťažnosti na to, že krajský súd rozhodol v rozpore s nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 339/2010 z 18. januára 2011, ktorý podľa jeho názoru riešil obdobný prípad. Podľa názoru ústavného súdu však predmetný nález nemá obdobný skutkový základ ako sťažnosť sťažovateľa. V náleze ústavného súdu je riešený prípad úhrady trov konania, v ktorom došlo k zániku právneho zastúpenia z dôvodu, že klient poveril právnym zastúpením iného právneho zástupcu a právny zástupca trov vyúčtoval a faktúru

vystavil ešte pred uplynutím 3-ročnej lehoty od skončenia právneho zastúpenia. Krajský súd sa v závere odôvodnenia napadnutého rozsudku vypořiadal s nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 339/2010 z 18. januára 2011, na ktorý poukazoval sťažovateľ.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu č. k. 11 Co/122/2013-136 z 26. augusta 2014 a základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa, v ktorej namieta porušenie svojich práv rozsudkom krajského súdu č. k. 11 Co/122/2013-136 z 26. augusta 2014, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K námietke nevysporiadania sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom v jeho odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite sťažnosti (zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu č. k. 11 Co/122/2013-136 z 26. augusta 2014, vrátenie veci na ďalšie konanie okresnému súdu a priznanie úhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2015